

**NOĆ KNJIGE 2020. U GRADSKOJ
KNJIŽNICI „JURAJ ŠIŽGORIĆ“ ŠIBENIK:
NI KORONAVIRUS NAM NE MOŽE PLANOVE POKVARIT**

**BOOK NIGHT 2020 IN THE PUBLIC
LIBRARY “JURAJ ŠIŽGORIĆ” ŠIBENIK:
NOT EVEN THE COVID-19 PANDEMIC CAN RUIN
OUR BOOK NIGHT**

Ana Šimić

Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik
asimic@knjiznica-sibenik.hr

Ante Mešin

Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik
amesin@knjiznica-sibenik.hr

UDK / UDC 027.022:616.2-044.372(497.5 Šibenik)
Stručni rad / Professional paper
Primljeno / Received: 11. 12. 2020.
Prihvaćeno / Accepted: 24. 2. 2021.

Sažetak

Cilj. Cilj je rada prikazati kako je Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik odgovorila na kriznu situaciju za knjižnice koju je izazvala pandemija uzrokovana virusom SARS-CoV-2 te kako je organizirala programe u sklopu obilježavanja manifestacije Noć knjige preselivši sva događanja u virtualno okruženje.

Pristup/metodologija/dizajn. U prvom dijelu rada opisana je manifestacija Noć knjige te značaj njezina obilježavanja za Gradsku knjižnicu „Juraj Šižgorić“ Šibenik. Drugi dio rada govori o iskustvu organiziranja programa pod epidemiološkim mjerama i virtualnom druženju s korisnicima na Facebooku.

Rezultati. Organizacija virtualne Noći knjige 2020. pokazatelj je potencijala Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik da se nosi s izazovima koje donose nepredviđene situacije u kojima se ograničavaju društveni život i socijalni kontakti.

Praktična primjena. U radu su izneseni primjeri dobre prakse Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik u organiziranju virtualnih programa te primjer postupanja s autorskim pravima na internetu vezanim za emitiranje glazbe.

Društveni značaj. Održavanje programa poput likovnih i literarnih natječaja, radionica, izložbi, druženja s piscem, pa i koncerata za Gradsku knjižnicu „Juraj Šižgorić“ Šibenik u obilježavanju manifestacije Noć knjige predstavlja kontinuitet u pružanju knjižničnih usluga koje se ne tiču isključivo korištenja knjižnične građe, pa je Knjižnica u izvanrednim okolnostima pandemije koronavirusa osmisnila niz virtualnih programa za članove i korisnike svojih usluga.

Originalnost/vrijednost. U radu je opisano kako se Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik u kratkom vremenu snašla i svoje djelovanje prilagodila okolnostima te kako je uspjela organizirati virtualno obilježavanje Noći knjige s programima kakve je organizirala proteklih godina. Iskustvo Knjižnice može pomoći drugim knjižnicama u osmišljavanju i realizaciji virtualnih programa, kao i u mogućim novim izvanrednim situacijama.

Ključne riječi: Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik, krizne situacije, Noć knjige, SARS-CoV-2, virtualni programi

Abstract

Purpose. The aim of the paper is to present the way in which the Public library “Juraj Šižgorić” Šibenik responded to a crisis situation caused by the COVID-19 pandemic by transferring the events organized within the Book Night manifestation to a virtual environment.

Approach/methodology/design. The first part of the paper demonstrates the significance the Book Night manifestation holds for the Public library “Juraj Šižgorić” Šibenik. The next section discusses the experience of the Public library “Juraj Šižgorić” Šibenik in organizing the events under Covid lockdown by engaging the patrons through social networking.

Findings. Organizing the Book Night 2020 manifestation in a virtual environment has shown the full creative potential of the Public library “Juraj Šižgorić” Šibenik in responding to the unforeseen challenges which limit regular social interaction.

Practical implications. The paper lists good practice examples and experiences that the Public library “Juraj Šižgorić” Šibenik has had in organizing virtual events and tackling copyright restrictions related to music online

Social significance. Holding events such as arts and creative writing competitions, workshops, virtual arts exhibitions, evenings with an author, even music concerts, represents continuity in the work of the Public library “Juraj Šižgorić” Šibenik. Organizing them within the Book Night manifestation meant providing library services that go beyond accessing library collections so it was crucial to make an effort and organize these activities online during the period of restricted social interaction.

Originality/value. The paper demonstrates the adaptive abilities the Public library “Juraj Šižgorić” Šibenik displayed in the special circumstances by transferring Book Night manifestation events online. These experiences can help other public libraries in tackling future similar situations as well as in organizing events online in general.

Keywords: Book Night, crisis management, Public library “Juraj Šižgorić” Šibenik, COVID-19 pandemic, virtual events

1. Uvod

Od ožujka 2020. građani Republike Hrvatske žive po pravilima prilagođenima pandemiji koronavirusa. Svakodnevno „novo normalno“ okruženje podrazumijeva određene obrasce ponašanja koji uključuju održavanje fizičke udaljenosti.¹ Korištenje virtualnih sučelja koje su djelatnici Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik donedavno promatrali s određenim oprezom, pogotovo u usporedbi s neposrednim kontaktom s korisnicima, osobito u organizaciji javnih događanja, postalo im je osnovnim alatom u radu. No nisu narodne knjižnice bez razloga nazvane i među korisnicima prihvaćene kao treći prostor življenja, mjesto susreta i razmjene informacija, mišljenja i ideja,² nasuprot začahurenosti unutar kibernetičkih avatara – sigurnih okvira vlastitih preferencija. Uz čovjekov prvi i drugi prostor koji čine dom i radno mjesto, knjižnice, kao mjesta druženja i društvene interakcije u kojima se korisnici osjećaju kao kod kuće, ispunjavaju obilježja konceptije trećeg prostora dostupnog svim članovima društvene zajednice.³ Upravo to značenje knjižnice kao trećeg prostora za društvenu zajednicu bilo je presudno za

¹ Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske. Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja. // Narodne novine 32, 713(2020), str. 26. Dostupno i na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_03_32_713.html. [citirano: 2021-01-20].

² Usp. Kovačević, J. Narodna knjižnica: središte kulturnog i društvenog života. Zagreb: Naklada Ljevak, 2017. Str. 49.

³ Usp. Velagić, Z. Povijesnost koncepcije knjižničnoga trećeg prostora. // Narodne knjižnice kao treći prostor: zbornik radova / [urednici Dunja Marija Gabriel, Jelica Leščić]. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2015. Str. 30.

šibenske knjižničare u pandemiji koronavirusa i obustavi rada knjižnica⁴ kao jedne od mjera u svrhu sprječavanja širenja bolesti COVID-19, da nastave svakodnevnu vezu knjižnice s korisnicima. Sav društveni život Knjižnice preseljen je uz pomoć suvremene tehnologije u virtualni svijet, na društvene mreže, pri čemu se nastojalo uspostaviti što bolju interakciju s korisnicima koji rad Knjižnice prate iz svojih domova. Budući da velik dio populacije koristi društvene mreže poslovno ili privatno, ranije spomenuta začahurenost otvorila je vrata društvenosti i povezivanju, u ovome slučaju na *Facebook* stranici Knjižnice.⁵ Jedan od najvećih izazova koji je postavljen bilo je organiziranje i realizacija programa u sklopu virtualnog obilježavanja manifestacije Noć knjige koja uz obilježavanje Dana knjižnice i Mjeseca hrvatske knjige za Knjižnicu predstavlja jedno od najvažnijih događanja u godini.

Ovim će radom kroz pregled događanja virtualne Noći knjige 2020. i uz pojašnjenje nekih za Knjižnicu tradicionalnih sadržaja programa biti prikazano kako je ostvarena interakcija s korisnicima i pratiteljima knjižnične stranice na *Facebooku* te kako su riješeni problemi na koje se naišlo u realizaciji.

2. Noć knjige od 2012. do 2020.: prikaz obilježavanja manifestacije koja potiče kulturu čitanja i njezin značaj za današnje društvo

Manifestacija Noć knjige pokrenuta je 2012. godine povodom obilježavanja Svjetskog dana knjige i autorskih prava te Dana hrvatske knjige na inicijativu Zajednice nakladnika i knjižara Hrvatske gospodarske komore i udruge Knjižni blok – Inicijativa za knjigu. Kao partneri u organizaciji, inicijatorima projekta pridružili su se Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba, portal za knjigu i kulturu Moderna vremena te Udruga za zaštitu prava nakladnika – ZANA, a 2018. godine i Hrvatska udruga školskih knjižničara.⁶

Za Svjetski dan knjige i zaštite autorskih prava odabran je 23. travnja, simboličan dan u svjetskoj književnosti, dan kada su 1616. godine umrli španjolski pisac Miguel de Cervantes y Saavedra, engleski dramatičar i pjesnik William Shakespeare te peruvanski pisac i kroničar Inca Garcilaso de la Vega. Svjetski dan knjige proglašen je 1995. godine u Parizu na Glavnoj skupštini Organizacije Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (engl. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*, UNESCO) s ciljem da se na taj dan diljem svijeta oda počast knjigama i piscima poticanjem javnosti na čitanje.⁷ UNESCO

⁴ Do obustave rada knjižnica došlo je na temelju Odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske 19. ožujka 2020. Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske. Nav. dj., str. 26.

⁵ Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. Facebook. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/gradska.knjiznica.sibenik>.

⁶ Noć knjige. O Noći knjige. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://nocknjige.hr/tekst.php?k=50&id=16>.

⁷ Noć knjige. Nav. dj.

u suradnji s međunarodnim organizacijama koje predstavljaju tri glavna sektora knjižne industrije: izdavači, knjižari i knjižnice, svake godine za svjetsku prijestolnicu knjige (engl. *World Book Capital*) odabire jedan grad.⁸ Ta je čast 2020. pripala glavnome gradu Malezije – Kuala Lumpuru, a svjetskom ga je prijestolnicom knjige u rujnu 2018., na prijedlog Međunarodnog udruženja nakladnika (engl. *International Publishers Association*, IPA), Međunarodnog saveza knjižničarskih društava i ustanova (engl. *International Federation of Library Associations and Institutions*, IFLA) i UNESCO-a, imenovala generalna direktorka UNESCO-a Audrey Azoulay.⁹

Kao Dan hrvatske knjige odlukom Sabora Republike Hrvatske iz 1996. godine proglašen je 22. travnja, u spomen na oca hrvatske književnosti Marka Marulića koji je na taj dan 1501. godine dovršio *Juditu*,¹⁰ prvi umjetnički ep hrvatske književnosti ispjevan na hrvatskom jeziku.

Manifestacija Noć knjige jedna je od poluga u zajedničkom nastojanju hrvatske knjižničarske zajednice za ostvarivanjem susreta uz knjigu kao vrelo za organiziranje događanja. Svake godine u obilježavanju te manifestacije u Republici Hrvatskoj sudjeluje više stotina sudionika s više stotina programa.¹¹ Toga dana se knjižnice, odgojno-obrazovne ustanove i ustanove u kulturi i znanosti, nakladnici, knjižari, javne i neprofitne organizacije, organizacije lokalne samouprave, stručna udruženja i drugi pravni subjekti¹² svojim aktivnostima nalaze u središtu javnosti. Tako je bilo i 2020. kada je, unatoč otežanim okolnostima, održana deveta po redu i prva virtualna Noć knjige. Kako je za šibensku knjižnicu tradicija okupljanja sudionika, korisnika i posjetitelja knjižnice svake godine za Noć knjige jedno od najvažnijih događanja, i ona je u vrijeme pandemije koronavirusa pripremila virtualne programe.

Na mrežnoj stranici manifestacije u pojašnjenuju *O Noći knjige* stoji:

„Cilj projekta je kroz jedinstvenu manifestaciju potaknuti kulturu čitanja i uvažavanja knjige kao civilizacijskog i kulturnog dosega te dati poticaj razgovoru o statusu i važnosti knjige u suvremenom društvu.“¹³

Tim pojašnjnjem organizatori ističu važnost knjige za društvo i potrebu održavanja godišnjeg događanja koje u središte zbivanja diljem cijele zemlje stavlja

⁸ UNESCO. World Book and Copyright Day. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://en.unesco.org/commemorations/worldbookday>.

⁹ Kuala Lumpur World Book Capital 2020. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.kualalumpurwbc.com/>.

¹⁰ Noć knjige. Nav dj.

¹¹ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Noć knjige 2014. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.nsk.hr/noc-knjige-2014/>.

¹² Noć knjige. Nav dj.

¹³ Isto.

upravo knjigu. Da je cilj projekta ispunjen, dokazuje činjenica da od prve Noći knjige 2012. godine pa nadalje knjižnice, ali i knjižari, nakladnici, antikvari, škole, umjetnici, glumci, glazbenici, muzealci, arhivisti, pojedinci, pa i različiti klubovi organiziraju druženja, čitanja, predstavljanja, natječaje, radionice, predstave i performanse,¹⁴ a sve u znaku knjige. Posebnost Noći knjige 2013. godine bila je u tome što je u suradnji organizatora s Trećim programom Hrvatskog radija i ZET-om (Zagrebački električni tramvaj) putnicima u večernjim i noćnim tramvajima te autobusima preko razglaša omogućen prijenos radijskog programa u kojem su čitane poezija i proza i u kojem su gostovali pisci.¹⁵ U obilježavanje te manifestacije 2014. godine prvi se put uključuju dječji vrtići¹⁶, a od 2015. program se obilježava i matinejama.¹⁷ Ostvaruju se mnoge suradnje, a manifestacija potiče i otkrivanje novih prostora za čitanje (npr. sredstva javnog prijevoza, bolnice, starački domovi, zatvori, radijske i televizijske postaje).¹⁸ Da je uistinu riječ o manifestaciji s velikim značajem za cijelu društvenu zajednicu, govori podatak o odličnoj medijskoj popraćenosti¹⁹ svih godina, od priloga i članaka u medijima na lokalnoj razini, do onih na državnoj, u radijskim i televizijskim emisijama nacionalne Hrvatske radiotelevizije, pa tako i 2020. godine kada se svečano otvorene Noći knjige održalo u posebnoj emisiji „Noć knjige na Trećem“²⁰ i kada se u televizijskom programu govorilo o održavanju te manifestacije u virtualnom svijetu te velikom broju organiziranih programa i sudionika unatoč izolaciji.²¹

Noć knjige 2016. godine bila je u znaku obilježavanja 400. obljetnice smrti Williama Shakespearea i Miguela de Cervantesa kao i stogodišnjice objavlјivanja

¹⁴ Noć knjige. Noć knjige 2019. Omiljeni likovi i junaci iz svijeta knjige i stripa. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <https://nocknjige.hr/tekstx.php?id=35&k=1>.

¹⁵ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Noć knjige 2013. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <https://www.nsk.hr/noc-knjige-2013/>.

¹⁶ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. 2014. Nav. dj.

¹⁷ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Otvorene prijave za Noć knjige 2015. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <https://www.nsk.hr/otvorene-prijave-za-noc-knjige-2015/>.

¹⁸ Noć knjige. Priopćenje za medije – Noć knjige 2019. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <https://nocknjige.hr/tekstx.php?id=41&k=1>.

¹⁹ Galić, G; D. Milas. Komuniciranje posebnih dogadaja u kulturi. // Život u digitalnom dobu: društveni aspekti: zbornik radova druge međunarodne znanstveno-stručne konferencije „Fedor Rocco“ iz područja komunikacija i marketinga = Living in a digital age: social aspect: book of proceedings second Scientific-Professional Conference “Fedor Rocco” Communication & Marketing / glavna i odgovorna urednica Tanja Grmuša. Zagreb: Visoka poslovna škola s pravom javnosti, 2016. Str. 299. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno i na: [https://www.bib.irb.hr/837180.download/837180.Zbornik_radova_-_Book_of_Proceedings_FR_2016_-online.pdf](https://www.bib.irb.hr/837180/download/837180.Zbornik_radova_-_Book_of_Proceedings_FR_2016_-online.pdf).

²⁰ Svečano otvaranje manifestacije Noć knjige održano je u posebnoj emisiji „Noć knjige na Trećem“ na Trećem programu Hrvatske radiotelevizije te Facebook stranici i YouTube kanalu Noći knjige, što je najavljeno na službenoj mrežnoj stranici <https://nocknjige.hr/>.

²¹ HRT Magazin. Noć knjige: unatoč izolaciji više od 500 programa. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://magazin.hrt.hr/607847/noc-knjige-unatoc-izolaciji-odrzava-se-vise-od-500-programa>.

Priča iz davnine Ivane Brlić-Mažuranić,²² a u šibenskoj knjižnici programom je obilježena 950. godišnjica prvoga spomena Šibenika.²³ Zbog školskih praznika i vikenda koji su se 2017. godine poklopili s Noću knjige, a kako bi se potaknulo škole i vrtiće da i te godine svojim programima sudjeluju u manifestaciji, njezino obilježavanje trajalo je od 21. do 24. travnja.²⁴ Protekle tri godine manifestacija je imala i svoju temu. Godina 2018. bila je posvećena budućnosti knjige pa su se organizatori, sudionici i posjetitelji događanja uz pogled unaprijed i putovanje u budućnost, uz knjigu vraćali i u prošlost koja predviđa buduća dostignuća i događanja, a 2019. omiljenim junacima iz knjige i stripa. Pod dojmom vijesti o klimatskim promjenama i potrebi podizanja razine svijesti o zaštiti okoliša i planeta Zemlje, organizatori su temom manifestacije 2020. odlučili ukazati na promjene kojih je često nositelj knjiga, pa je ona posvećena moći i utjecaju knjige uz poruku da knjige mijenjaju svijet i da svi koji čitaju to znaju. Događanja vezana uz pandiju donijela su i moto *S knjigom nisi izoliran!*²⁵

3. Noć knjige u Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ Šibenik od 2012. do 2019. i pripreme za virtualnu Noć knjige 2020.

Za šibensku knjižnicu pripreme za Noć knjige obično počinju u veljači, kada se počinje planirati tradicionalno gostovanje pisca, a od 2016. godine krajem veljače Knjižnica raspisuje nagradni literarni natječaj KuŠIn. Od iste se godine u Knjižnici odvija cjelodnevni program koji iziskuje detaljno planiranje i koordinaciju pojedinih odjела. Ožujak 2020. bio je ispunjen vijestima o širenju koronavirusa, nakon čega je uslijedila odluka o obustavi rada knjižnica. Ali, donesena je i odluka o održavanju virtualne Noći knjige uz već spomenutu poruku da uz knjigu nitko nije izoliran. Suočeni s izvanrednim okolnostima, šibenski su se knjižničari prilagodili okolnostima i nastavili s pripremama programa koji je zadržao koncept programa ranijih godina uz prilagodbu situaciji i virtualnom okruženju.²⁶

²² Noć knjige. Noć knjige 2016.: priopćenje za medije. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <http://www.nocknjige.hr/tekstx.php?id=6&k=1>.

²³ Šibenik se prvi put spominje na Božić 1066. godine u darovnici hrvatskoga kralja Petra Krešimira IV. Veliki broj kulturnih događanja u 2016. godini bio je u znaku obilježavanja 950. godišnjice spomena grada pa tako i Noć knjige. Noć knjige – 950 godina Šibenika: Šibenik. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: https://nocknjige.hr/program.php?program_id=289.

²⁴ Noć knjige. Noć knjige 2017.: prvi poziv za sudjelovanjem. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <http://nocknjige.hr/tekstx.php?id=11&k=1>.

²⁵ Noć knjige. Knjige koje su mijenjale svijet. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <http://noc-knjige.hr/tekstx.php?id=45&k=1>.

²⁶ Prilog 1. Program Noći knjige u Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ Šibenik od 2012. do 2020.

3.1. Djelovanje Knjižnice u virtualnom okruženju i novi sadržaji

Virtualno okruženje prije, a pogotovo tijekom potpunog zatvaranja (engl. *lock-down*)²⁷, šibenskim knjižničarima nije bilo nepoznаница. Među sadržajima koji su u to vrijeme svakodnevno pripremani i objavljivani na *Facebook* stranici Knjižnice pokrenuta je tjedna rubrika „Digitalizirane šibenske novine i časopisi“ u kojoj je nedjeljom ujutro predstavljan po jedan naslov šibenske periodike s poveznicom na digitaliziranu građu postavljenu na mrežnu stranicu Knjižnice te također rubrika „Ova je knjiga pronašla mene, a koja je pronašla vas?“ za koju su osvrte ponedjeljkom i četvrtkom uz knjižničare pisali i drugi šibenski djelatnici u kulturi, pisci i književnici, profesori, novinari i glazbenici i u kojoj je od travnja do lipnja objavljeno osamnaest preporuka (sesnaest preporuka za čitanje knjiga i dvije za slušanje glazbe naslovljene „Ove su note i ovi versi pronašli mene, a koji su pronašli vas?“).²⁸

Doseg objava²⁹ i pozitivne reakcije i komentari korisnika Knjižnice i pratitelja stranice koji su gotovo svakodnevno pristizali potaknuli su djelatnike Knjižnice na odluku kako će Noć knjige 2020. obilježiti virtualno upravo na *Facebook* stranici koja je kreirana 30. ožujka 2013. pod nazivom Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik.³⁰ Stranicu je označilo 3 734 osobe, ima 3 918 pratitelja i 1 457 prijava.³¹ Slijedom navedenog, knjižničarima su se nametnula dva pitanja: kako ostvariti interakciju i kako zadržati uobičajeni format programa obilježavanja manifestacije ranijih godina za koji je zaključeno da bi najbolje bilo ne mijenjati ga, čime se željelo naglasiti kontinuitet.

3.2. Tehnička izvedba „virtualizacije“ cjelodnevnog programa Noći knjige 2020.

Odlučeno je da će se sva događanja iz programa Noć knjige 2020. prenosi *Facebook Live* sučeljem, virtualnim okruženjem s kojim su korisnici Knjižnice u najvećoj mjeri upoznati. Funkcija premijernog prikazivanja omogućila je da proglašenje pobjednika natječaja, kao i ostatak programa, dopre do svih pratitelja. U tjednu koji je prethodio Noći knjige još se uvijek nije znalo hoće li u skladu s

²⁷ Knjižnica je bila zatvorena od 20. ožujka do 19. travnja 2021., od 20. do 24. travnja organiziran je povrat građe, a od 27. travnja postupno su ukidana ograničenja u radu s korisnicima.

²⁸ Prilog 2. Popis preporuka za čitanje u rubrici „Ova je knjiga pronašla mene, a koja je pronašla vas?“ ili „Ove su note i ovi versi pronašli mene, a koji su pronašli vas?“ s datumima objave na *Facebook* stranici Knjižnice. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2829771737151506&id=309441875851184.

²⁹ U vrijeme obustave rada Knjižnice doseg objava kretao se između 700 i 2 700.

³⁰ Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. Nav. dj.

³¹ Navedeni podaci datiraju od 21. siječnja 2021.

preporukama Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske³² djelatnicima biti one-mogućen ulaz u Knjižnicu i emitiranje, no do toga nije došlo. U prvim jutarnjim satima uživo su objavljeni pobjednici likovnih natječaja. Čestitke su popraćene željama za skorim otvaranjem kako bi nagrade mogle biti uručene pobjednicima.

3.2.1. KuŠIn – nagradni natječaj za najbolju neobjavljenu priču na temu Šibenika od 2016. do 2020. i njegov značaj za obilježavanje manifestacije Noć knjige u šibenskoj knjižnici

Od 2016. za Knjižnicu je tradicionalni dio programa Noći knjige proglašenje pobjednika natječaja za najbolju kratku priču KuŠIn. Taj natječaj, okrenut u sklopu obilježavanja 950. godišnjice prvoga spomena grada Šibenika i 150. godišnjice osnutka Narodne slavjanske čitaonice u Šibeniku,³³ ubrzo je nadrastao granice Šibensko-kninske županije i pomalo je prepoznat kao platforma preko koje se mogu afirmirati nove autorske snage. Natječaj je raspisan posljednji dan veljače 2020., pojedinosti su kao i proteklih godina isplanirane s tročlanim povjerenstvom za odabir najboljih priča u sastavu Živana Podrug, novinarka, Omer Rak, književnik, publicist i novinar i Hamida Šarić, profesorica hrvatskog jezika,³⁴ koje u istom sastavu nije djelovalo samo prve godine održavanja natječaja, kada je u izboru za najbolje priče sudjelovao književnik Ivo Brešan i, unatoč novonastalim okolnostima izazvanim pandemijom koronavirusa, nije se željelo odustati od organizacije natječaja.

U dogovoru s povjerenstvom odlučeno je da će KuŠIn, koji je 2020. proslavio svoj peti jubilej, u potpunosti ići u mrežnom izdanju, od zaprimanja priča elektroničkim putem, pa do proglašenja pobjednika koje će biti objavljeno na Facebook stranici Knjižnice. U pet godina održavanja KuŠIna iz različitih krajeva Hrvatske pristiglo je sveukupno 158 priča koje su uđovoljavale formalnim uvjetima natječaja, 2020. godine bilo ih je 20, a 15 nagrađenih priča napisalo je 10 autora koji su osvojili vrijedne novčane nagrade.³⁵ Sve nagrađene priče objavljene su na mrežnoj stranici Knjižnice u odjeljku „Literarni kutak“.³⁶ Navedeni podaci govore

³² Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske. Odluke stožera civilne zaštite za sprječavanje širenja zaraze novim koronavirusom. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.koronavirus.hr/odluke-stozera-civilne-zastite-za-sprjecavanje-sirenja-zaraze-novim-koronavirusom/323>.

³³ Natječaj za najbolju neobjavljenu kratku priču na temu Šibenika. // Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: http://www.knjiznica-sibenik.hr/obavijesti/Natjecaj_20160129.pdf.

³⁴ KuŠIn, nagradni natječaj za najbolju neobjavljenu kratku priču na temu Šibenika. // Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: http://www.knjiznica-sibenik.hr/obavijesti/KuSIn_2020a.pdf.

³⁵ Najbolji radovi svake godine osvajaju novčane nagrade: prva nagrada 3.000,00 kn, druga nagrada 2.000,00 kn, treća nagrada 1.000,00 kn.

³⁶ Kušin. // Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <http://www.knjiznica-sibenik.hr/kusin.html>.

o značenju tog literarnog natječaja za program šibenske knjižnice u Noći knjige posljednjih pet godina.

3.2.2. Virtualni likovni natječaji i likovna radionica kao dio jutarnjeg programa Noći knjige 2020. namijenjeni djeci

Kako je spomenuto, program je Noći knjige u Knjižnici cjelodnevani. Jutarnje matineje rezervirane su za najmlađe i obuhvaćaju sate igre, natjecanja te kreativnoga izražavanja. Poslijepodnevni su programi prigoda za svečano otvaranje manifestacije uz ples, dramske i glazbene nastupe. Kako to nije bilo moguće, organizirani su likovni natječaji Dječjeg odjela u mrežnom okruženju u kojem je oznaka „sviđa mi se“ na *Facebook* stranici i *Instagram* profilu Knjižnice³⁷ odlučila o pobjednicima u dvjema dobnim skupinama. Sudjelovanjem na natječaju „Moja najdraža priča, moj najdraži lik“ djeca do osam godina imala su zadatak ilustrirati svoj najdraži lik iz omiljene priče, a učenici od 5. do 8. razreda osnovne škole na natječaju „Knjiga koja me promijenila“ trebali su izraditi radove u digitalnom alatu za grafički dizajn *Canva* na temu omiljene knjige za koju smatraju da je potaknula pozitivne promjene u svijetu ili je njih same promijenila i nadahnula za promjene u svakodnevnome životu. Takvi natječaji nisu novost, ali mogućnost korisnika da odlučuju o pobjedniku pokazala se presudnim čimbenikom za privlačenje pozornosti i poticaj na sudjelovanje, praćenje i uključivanje ukućana i prijatelja. Pristigao je velik broj radova, mladim je autorima je bilo poticajno čitati komentare i pozitivne ocjene, a mrežno sučelje postalo je virtualnim izložbenim prostorom. Na natječaj za djecu do osam godina „Moja najdraža priča, moj najdraži lik“ pristigla su 34 rada, pobjednički crtež osmogodišnje autorice na *Facebook* stranici Knjižnice dobio je 342 oznake „sviđa mi se“, a na *Instagram* profilu 295, drugo mjesto osvojio je šestogodišnjak čiji je rad dobio 157 oznaka „sviđa mi se“ na *Facebooku* i 42 na *Instagramu*, treće je mjesto osvojila osmogodišnjakinja sa 66 oznaka „sviđa mi se“ na *Facebooku* i 62 na *Instagramu*. Objave vezane za natječaj imale su sveukupno 51 komentar. Na natječaj za učenike od 5. do 8. razreda „Knjiga koja me promijenila“ pristiglo je 6 radova, a objave vezane za taj natječaj imale su 5 komentara (3 na *Facebook* stranici i 2 na *Instagram* profilu) i 6 dijeljenja. Pobjednički rad izradila je učenica 6. razreda, a dobila je 52 oznake „sviđa mi se“ na *Facebooku* i 85 na *Instagramu*, drugo mjesto osvojila je učenica 7. razreda s 21 oznakom „sviđa mi se“ na *Facebooku* i 125 na *Instagramu*, a treće je mjesto pripalo još jednoj učenici 6. razreda s 39 oznaka „sviđa mi se“ na *Facebooku* i 24 na *Instagramu*.

Matineja je zaključena emitiranjem radionice izrade straničnika uživo. Voditeljica Odjela za vizualnu kulturu Knjižnice Zdenka Bilušić osmisnila je likovnu radionicu „Uzmi stari papira list, tuš, boje i kist!“ u kojoj je pokazano kako izraditi

³⁷ Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“. Instagram. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.instagram.com/gradska.knjiznica.sibenik/>.

unikatni straničnik uz pomoć pribora koji se može pronaći u svakome domu. Kao i u slučaju likovnih natječaja, sljedećih tjedan dana pristizale su fotografije radova, njih 40, koje su svakodnevno objavljivane na *Instagram* profilu i *Facebook* stranici Knjižnice.

Nakon te premijerne radionice, održano ih je još deset³⁸ u redovnom terminu jednom tjedno i nakon svake su i dalje pristizali radovi, njih ukupno 110.

3.2.3. *Kasnoposlijepodnevni i večernji tradicionalni program za odrasle*

U poslijepodnevnim satima, nakon uvodne riječi ravnatelja Knjižnice Vilijama Lakića, proglašeni su najčitatelji u 2019. u sedam kategorija: djeca do 3 godine, predškolci, osnovnoškolci, srednjoškolci, studenti, odrasli i umirovljenici, a na *Facebook* stranici objavljene su fotografije najmladih na kojima poziraju uz omiljenu knjigu, koje su poslali uz pomoć roditelja.

Uslijedilo je premijerno prikazivanje slikovnice *Lopta* Zdenke Bilušić. Time je službeno počeo drugi dio programa. Slikovnica, crtana rukom, pretvorena je u video snimku tako da su listovi s ilustracijama skenirani te montirani u video uz autoričino pripovijedanje. U tjednima koji su prethodili predstavljen je nekoliko takvih snimki kako bi se nastavili nuditi sadržaji namijenjeni najmladima i njihovim roditeljima. Oprostivši se od mališana tom „pričom za laku noć“, dvjema je izložbama započeo program za odrasle.

U prvoj su predstavljeni naslovi iz fonda Knjižnice koje su djelatnici ocijenili najvrjednijima te su kroz povijest utjecali na društvene promjene. Prvo mjesto prijalo je bogatoj hrvatskoj glagoljaškoj baštini te kolekciji inkunabula (faksimili), a niz se nastavio predstavljanjem svjetskih klasika u rijetkim i ili raskošno opremljenim izdanjima. Knjige su bile izložene u zatvorenome prostoru, fotografirane te su materijali pretvoreni u virtualnu izložbu naslova *Knjige koje su mijenjale svijet*.

Još od prve Noći knjige u programu Knjižnice sudjeluju i učenici šibenske Gimnazije Antuna Vrančića s izložbama radova na zadanu temu, nastupom gimnazijskog zbora, dvama performansima i promocijom školskog glasila. Godine 2020. Noć knjige bila je prigoda da članovi Filozofske grupe Gimnazije javnosti predstave svoje radove na temu ulične poetike Branimira Štulića i Novoga vala koji su nastali u okviru projekta nadahnutom istraživanjem Štulićevih rukopisa provedenom na tekstovima pjesama s albuma grupe *Azra* kroz tematsko-idejnu i stilsku razinu i pod mentorstvom gimnazijske profesorice Nives Triva.³⁹ Tehničku podršku „virtualizaciji“ izložbe *Ulična poetika Branimira Štulića* dali su djelatnici

³⁸ Virtualne likovne radionice Odjela za vizualnu kulturu Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik. [citirano: 2021-21-01]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/watch/309441875851184/1130787450612444>.

³⁹ Virtualna izložba „Ulična poetika Branimira Štulića“. [citirano: 2021-21-01]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/309441875851184/videos/243932766662880>.

Knjižnice, a za glazbenu je podlogu zbog poštivanja autorskih prava⁴⁰ umjesto Azrinih hitova izabrana *free licence* glazba. Pojam se odnosi na multimedijiški sadržaj zaštićen autorskim pravima koji autor daje na korištenje pod određenim uvjetima. U mrežnom izdanju enciklopedije *Britannica* pod pojmom *free licence* mogu se pronaći članci koji donose pojašnjenja vezana za slobodno, odnosno besplatno korištenje sadržaja⁴¹ i za intelektualno vlasništvo nad filmovima, knjigama i softverima.⁴² Kada se govori o poštivanju autorskih prava, treba spomenuti i poštivanje Uredbe o zaštiti osobnih podataka⁴³, pa je tako prije objavlјivanja imena, prezimena i fotografija korisnika zatražena njihova ili suglasnost njihovih roditelja jer su ime i prezime te osobna fotografija neki od osobnih podataka.⁴⁴ Pisana, elektronička ili usmena izjava te sudjelovanje na natječaju u kojem je navedeno da će Knjižnica prilikom korištenja radova navesti ime i prezime autora smatruj se davanjem privole za korištenje osobnih podataka.⁴⁵

Za program Noći knjige u Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ Šibenik tradicionalno je i predstavljanje autora.⁴⁶ Za druženje s piscem odabran je šibenski publicist, novinar i glazbeni kritičar Marko Podrug. Ranijih godina u goste su, uz šibenske pisce Nevu Baranović, Anu Bilić Udovičić, Darku Gulinu, Olgu Jurleku, Dušku Krnić, Ivana A. Petrasa, Branku Rupić i Mariju Slavicu te književnika Ivu Brešana, pisca Antonia Barišića i kolumnista Josu Gracina, dolazili i autori iz drugih gradova Hrvatske, Zoran Pongrašić s kojim je razgovor vodio šibenski književnik za djecu i odrasle Aljoša Vuković, Dubravko Jelačić Bužimski, Ankica Tomić i Marina Vučić.

Uz odobrenje Stožera civilne zaštite grada Šibenika za emitiranje u prostoru Knjižnice i uz suglasnost gosta i njegovog sugovornika, šibenskog novinara Nikole Urukala, riješeni su i tehnički problemi koji su mogli nastati prilikom konferencijskog poziva.

⁴⁰ Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. [citirano: 2020-12-04]. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_10_167_2399.html.

⁴¹ Fisher, W. W. Copyright. // Encyclopædia Britannica. Encyclopædia Britannica, November 19, 2020. [2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.britannica.com/topic/copyright#ref1105184>.

⁴² Fisher, W. W. Intellectual-property law. // Encyclopædia Britannica. Encyclopædia Britannica, November 19, 2020. [2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.britannica.com/topic/intellectual-property-law>.

⁴³ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka). [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: https://eur-lex.europa.eu/legal_content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=HR.

⁴⁴ AZOP Agencija za zaštitu osobnih podataka. Pravo na zaštitu osobnih podataka. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://azop.hr/prava-ispitnika/detaljnije/pravo-na-zastitu-osobnih-podataka>.

⁴⁵ Uredba (EU). Nav. dj.

⁴⁶ Prilog 3. Popis autora, gostiju Noći knjige u Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ Šibenik po godinama.

Kako je već spomenuto, večer s autorom za Knjižnicu je središnji dio manifestacije, a opuštenije ozračje kakvo prevladava pri uobičajenom večernjem druženju u prostoru Knjižnice i s glazbenim nastupom kojim se tradicionalno zaključuje program, ostaje ponovno organizirati u budućnosti.

Nakon razgovora s autorom uslijedilo je proglašenje pobjednika KuŠIna počaćeno objavom s obrazloženjem odluka stručnoga žirija i poveznicama na pobjedničke priče u PDF-formatu.⁴⁷ Ranijih godina nagrađeni su autori svoje priče čitali pred publikom i taj dio programa kao nastavak središnjeg dijela bio je svojevrstan uvod u manje formalan završetak večeri. Kako nije bilo dovoljno vremena kontaktirati svakoga osobno te osigurati tehničku podršku u slučaju nemogućnosti dolaska, čitanja su zamijenjena objavljivanjem poveznica na radove u elektroničkome obliku.⁴⁸ Prema uvjetima natječaja, sudionici zadržavaju autorska i srodna prava, a Knjižnica stječe pravo objavljivanja priča.⁴⁹

3.3. Poštivanje autorskih prava: izazovi

U provedbi glazbenog dijela programa nastali su tehnički problemi. Nastup uživo bio je prezahtjevan da bi ga se kvalitetno izvelo, pa se pokušalo s manje konzervativnim pristupom – elektroničkom glazbom. Za potrebe emitiranja odabran je *Open Broadcaster Software Studio*-(OBS)⁵⁰, sučelje koje je uspješno povezalo *Facebook Live* s hardverom preko kojeg se vršio miks. OBS je besplatan i otvoren program za snimanje videa i emitiranje uživo (engl. *live streaming*). Bez obzira na mjere opreza, pogreške se događaju. Naime, *Facebook Live* platformu, kao i *YouTube*, pregledavaju algoritmi kojima je svrha spriječiti javno emitiranje zaštićenoga sadržaja. Popis skladbi koje će se emitirati dostavljen je, a događaj prijavljen ZAMP-u⁵¹, stručnoj Službi Zaštite autorskih muzičkih prava Hrvatskog društva skladatelja (HDS ZAMP). Međutim, ne postoji mogućnost usuglašavanja s tvrtkom *Facebook*, pa se zbog toga prilikom emitiranja ne preporučuje koristiti sadržaj čijim bi vlasnikom bila neka od većih izdavačkih kuća. Čini se kako su manje kuće svjesnije *fair use* (poštena upotreba) principa i gledaju na svaku vrstu promocije kao dobrodošlu. Poštena je upotreba (engl. *fair use*) pravna doktrina koja u Sjedinjenim Američkim Državama promovira slobodu izražavanja dopuštajući korištenje djela koja su zaštićena autorskim pravima bez autorovog dopuštenja. Stavak 107. američkog Zakona o autorskim pravima pruža zakonski okvir za utvrđivanje radi li se o korištenju sadržaja u edukativne svrhe te utvrđuje svrhu

⁴⁷ KuŠIn. Nav. dj.

⁴⁸ Isto.

⁴⁹ Namjera Knjižnice je u budućnosti objaviti zbirku nagrađenih priča s natječaja.

⁵⁰ Open Broadcaster Software. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: Open Broadcaster Software® | OBS (obsproject.com).

⁵¹ ZAMP. [citirano: 2020-12-04]. Dostupno na: <https://www.zamp.hr/>.

njihove upotrebe poput kritike, komentara, izvještavanja novosti, podučavanja, školskih stipendija i istraživanja određujući ih kao primjere poštene upotrebe.⁵²

Popis je rađen s tim na umu, međutim, DJ koji je za tu prigodu angažiran nije znao kako je konglomerat *Sony „otkupio“* nekoliko manjih kuća i time stekao autorska prava na materijal njihovih izvođača. U tom slučaju radilo se o jednoj skladbi s popisa i emitiranje je prekinuto na 53 sekunde uz upozorenje o kršenju autorskih prava vlasnika.

4. Zaključak

Pandemija koronavirusa u svakodnevne je živote građana unijela ograničenja, odgode i otkazivanja planiranih i zakazanih događanja. No djelatnici Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik u kratkom su se vremenu snašli u novonastalim okolnostima i uz pomoć suvremene tehnologije mnoga događanja organizirali i priredili virtualno. Jedno je od tih događanja i održavanje Noći knjige, što je bio ogroman izazov s obzirom na to da se u šibenskoj knjižnici ta manifestacija pretходne četiri godine obilježavala od jutarnjih do kasnih večernjih sati i u prosjeku uz desetak događanja. Uz naglasak na važnost održavanja društvenog života u virtualnom obliku i ulogu koju narodne knjižnice u svojoj zajednici imaju, nužnost uspostavljanja i održavanja uspješne interakcije s korisnicima te tehničku realizaciju programa, pri čemu su djelatnici morali i brzo ovladati različitim alatima koje su koristili, u šibenskoj je knjižnici 2020. održan uobičajeni program Noći knjige, iako u novim okolnostima. Iz toga iskustva izvučeni su pozitivni i negativni zaključci: kao nedostatak virtualnog druženja šibenski knjižničari ističu izostanak „živog“, osobnog kontakta i živosti unutar zgrade Knjižnice, a kao prednost takvog druženja pokazao se veći broj „posjetitelja“ događanja, odnosno doseg objava i dolazak Noći knjige u domove korisnika i pratitelja *Facebook* stranice. Isto tako, pokazalo se da se šibenska knjižnica može i zna snalaziti i djelovati u kriznim situacijama te, unatoč otežanim okolnostima, ispunjava svoju misiju i poslanje.

LITERATURA:

AZOP Agencija za zaštitu osobnih podataka. Pravo na zaštitu osobnih podataka. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://azop.hr/prava-ispitanika/detaljnije/pravo-na-zastitu-osobnih-podataka>.

⁵² Usp. Copyright.gov. More information on fair use. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.copyright.gov/fair-use/more-info.html>.

Copyright.gov. More information on fair use. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.copyright.gov/fair-use/more-info.html>.

Fisher, W. W. Copyright. // Encyclopædia Britannica Online. Encyclopædia Britannica, 2020. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.britannica.com/topic/copyright#ref1105184>.

Fisher, W. W. Intellectual-property law. // Encyclopædia Britannica Online. Encyclopædia Britannica, 2020. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.britannica.com/topic/intellectual-property-law>.

Galić, G; D. Milas. Komuniciranje posebnih događaja u kulturi. // Život u digitalnom dobu: društveni aspekti: zbornik radova druge međunarodne znanstveno-stručne konferencije „Fedor Rocco“ iz područja komunikacija i marketinga = Living in a digital age: social aspect: book of proceedings second Scientific-Professional Conference “Fedor Rocco” Communication & Marketing / glavna i odgovorna urednica Tanja Grmuša. Zagreb: Visoka poslovna škola s pravom javnosti, 2016. Str. 293-309. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno i na: https://www.bib.irb.hr/837180/download/837180.Zbornik_radova_-_Book_of_Proceedings_FR_2016_-online.pdf.

Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.knjiznica-sibenik.hr>.

Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. Facebook. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/Gradska-knjižnica-Juraj-Šižgorić-Šibenik-309441875851184>.

Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. Instagram. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.instagram.com/gradskaknjiznicajurajsizgoric>.

HRT Magazin. Noć knjige: unatoč izolaciji više od 500 programa [2020-12-07]. Dostupno na: <https://magazin.hrt.hr/607847/noc-knjige-unatoc-izolaciji-odrzava-se-vise-od-500-programa>.

Kovačević, J. Narodna knjižnica: središte kulturnog i društvenog života. Zagreb: Naklada Ljevak, 2017.

Kuala Lumpur World Book Capital 2020. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.kualalumpurwbc.com/>.

Kušin. // Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <http://www.knjiznica-sibenik.hr/kusin.html>.

KuŠIn, nagradni natječaj za najbolju neobjavljenu kratku priču na temu Šibenika. // Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: http://www.knjiznica-sibenik.hr/obavijesti/KuSIn_2020a.pdf.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Noć knjige 2013. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <https://www.nsk.hr/noc-knjige-2013/>.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Noć knjige 2014. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.nsk.hr/noc-knjige-2014/>.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Otvorene prijave za Noć knjige 2015. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <https://www.nsk.hr/otvorene-prijave-za-noc-knjige-2015/>.

Natječaj za najbolju neobjavljenu kratku priču na temu Šibenika. // Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: http://www.knjiznica-sibenik.hr/obavijesti/Natjecaj_20160129.pdf.

Noć knjige. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://nocknjige.hr/>.

Noć knjige. Knjige koje su mijenjale svijet. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <http://nocknjige.hr/tekstx.php?id=45&k=1>.

Noć knjige. Noć knjige – 950 godina Šibenika :: Šibenik. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: https://nocknjige.hr/program.php?program_id=289.

Noć knjige. Noć knjige 2016.: priopćenje za medije. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <http://www.nocknjige.hr/tekstx.php?id=6&k=1>.

Noć knjige. Noć knjige 2017.: prvi poziv za sudjelovanjem. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <http://nocknjige.hr/tekstx.php?id=11&k=1>.

Noć knjige. Noć knjige 2019.: Omiljeni likovi i junaci iz svijeta knjige i stripa. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <https://nocknjige.hr/tekstx.php?id=35&k=1>.

Noć knjige. O Noći knjige. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://nocknjige.hr/tekstx.php?k=50&id=16>.

Noć knjige. Priopćenje za medije – Noć knjige 2019. [citirano: 2021-01-21]. Dostupno na: <https://nocknjige.hr/tekstx.php?id=41&k=1>.

OBS. Open Broadcaster Software. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: Open Broadcaster Software® | OBS (obsproject.com).

Ravnateljstvo civilne zaštite. Odluke stožera civilne zaštite za sprječavanje širenja zaraze novim koronavirusom. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.koronavirus.hr/odluke-stozera-civilne-zastite-za-sprjecavanje-sirenja-zaraze-novim-koronavirusom/323>.

Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske. Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih dogadanja. // Narodne novine 32, 713(2020), 26-27. Dostupno i na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_03_32_713.html [citirano: 2021-01-20].

UNESCO. World Book Capital. [citirano: 2020-12-04]. Dostupno na: <https://en.unesco.org/world-book-capital-city>.

Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka). [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=HR>.

Velagić, Z. Povijesnost koncepcije knjižničnoga trećeg prostora. // Narodne knjižnice kao treći prostor : zbornik radova / [urednici Dunja Marija Gabriel, Jelica Leščić]. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2015. Str. 29-42.

Virtualna izložba „Ulična poetika Branimira Štulića“. [citirano: 2021-21-01]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/309441875851184/videos/243932766662880>.

Virtualne likovne radionice Odjela za vizualnu kulturu Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik. [citirano: 2021-21-01]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/watch/309441875851184/1130787450612444>.

Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_10_167_2399.html.

ZAMP. Zaštita autorskih muzičkih prava [citirano: 2020-12-07]. Dostupno na: <https://www.zamp.hr/>.

Prilog 1

Program Noći knjige u Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ Šibenik od 2012. do 2020.

Noć knjige 2012.

- 18:00 – 18:30 Predavanje Šišmiši – *jedini sisavci letači* dr. sc. Drage Marguša
18:30 – 19:00 Predstavljanje knjige Šišmiši Nacionalnog parka „Krka“ dr. sc. Drage Marguša
19:00 – 20:00 Edukativna radionica *Dajmo više za šišmiše* i predstavljanje slikovnice o šišmišima, u organizaciji Javne ustanove „Nacionalni park Krka“
20:00 – 21:00 Pričanje strašnih priča uz svjetlost voštanih svijeća
21:00 – 21:45 Predstavljanje zvučnih knjiga *Stari Šibenik: kalama, skalama i butama* i *U pohvalu od grada Šibenika* Milivoja Zenića. Knjige su predstavili dr. sc. Joško Belamarić, povjesničar umjetnosti, i dr. sc. Ivica Poljičak, urbani sociolog
22:00 – 22:30 Nastup pjevačkog zbora *Falsetto* Gimnazije Antuna Vrančića, filozofski performans *Caffé La Fleur* i predstavljanje školskog lista *Pegla*
22:30 – 23:30 Večer sa šibenskim piscima. Sudjelovali su: Neva Baranović, Ana Bilić Udovičić, Darko Gulin, Olga Jurleka, Duška Krnić, Ivan A. Petras, Branka Rupić i Marija Slavica
23:30 – 1:00 Projekcija filma Čuvar stanice Thomasa McCarthyja

Noć knjige 2013.

- 18:00 Otvorenje izložbe Šegrt Hlapić, dječijih likovnih radova na temu Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića Ivane Brlić Mažuranić nastalih u radionici Centra za vizualnu kulturu djece i mladih Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“
18:00 – 19:00 Susret djece sa šibenskim piscima za djecu i mlade: Anom Bilić Udovičić, Mladenom Bjažićem, Jagodom Sablić i Aljošom Vukovićem
19:00 – 20:00 Interpretacija priča *Dva Ivana i Ledena kućica* uz pomoć lutaka Katarine Simsig
20:00 – 21:00 Večer sa šibenskim gimnazijalcima: performans *Filósofos léei*, na temu srednjovjekovne filozofije, pod mentorstvom dr. sc. Nives Triva, prof. filozofije, i predstavljanje *Pegle*, školskog lista Gimnazije Antuna Vrančića
21:00 – 22:00 druženje s književnikom Ivom Brešanom (razgovor je vodio književnik, prevoditelj i redatelj Pero Mioč)
22:00 – 24:00 Koncert sastava *The Pulse*

Noć knjige 2014.

18:00 – 19:00 Otvorenje izložbe *Kad se male ruke slože...*, dječjih likovnih radova na temu knjige *Vlak u snijegu* Mate Lovraka

Nastup dječjeg zbora Zdravo maleni s pjesmom *Himna zadrugara* iz filma *Vlak u snijegu*

Dodjela nagrada učenicima od 3. do 8. razreda osnovnih škola Šibensko-kninske županije za najbolju kratku priču na temu zajedništva i prijateljstva

Nastup etnoigraonice Balarin, koja djeluje pri Gradskim vrtićima Šibenik

18:30 – 19:00 Priča s lutkama *Palčica* (Katarina Simsig)

19:00 – 20:00 Čitanje priča na temu zajedništva i prijateljstva, igranje društvenih igara (domino, Čovječe, ne ljuti se, trilja...) za osnovnoškolce

20:00 – 20:05 Otvorenje izložbe stripova učenika srednjih škola Šibensko-kninske županije i dodjela nagrada za najbolje stripove

20:05 – 21:00 Interaktivno foto-video predavanje *Konceptualna modna fotografija i filmski specijalni efekti* Sanje Lydije Kulušić i Tomislava Dugandžića

21:00 – 22:00 Druženje s novinarom i piscem Antoniom Barišićem, dobitnikom književne nagrade Kiklop za debitantski roman *Srest ćemo se opet* (razgovor je vodila Živana Podrug)

22:00 – 1:00 Koncert *Dixieland* orkestra

Noć knjige 2015.

9:30 *Knjigom oko svijeta*: upoznavanje djece kroz društvene igre, kvizove, priče i likovne aktivnosti sa sljedećim državama: Njemačkom, Francuskom, Engleskom, Rusijom i Kinom (od 9:30 do 12:00 matineja za vrtiće, od 16:00 do 18:00 za osnovnoškolce)

18:00 Glumci Hrvatskog narodnog kazališta u Šibeniku Franka Klarić i Jakov Bilić pričali su priče djeci

19:00 Izložba stripova iz fonda Knjižnice

20:00 Igrokaz *Vježbe ol’ti gimnastika* izveli su korisnici organiziranih dnevnih aktivnosti za starije osobe Centra za pomoći i njegu grada Šibenika

21:00 Razgovor s književnikom Dubravkom Jelačićem Bužimskim vodio je književnik, prevoditelj i redatelj Pero Mioč

22:00 Projekcija dokumentarnih filmova Željka Senečića o hrvatskim piscima: *Krleža&Zagreb, Serbus Krleža, Tin i Antun Gustav Matoš*

U glazbenom dijelu, poslije 20 sati, glazbeni sastav *Nu’Rodijak* (Morana Živković i Ante Perković) izveli su program *Zvučna kulisa broj 2*

Noć knjige 2016.

9:00 Radionica izrade šibenske kape za djecu vrtičke dobi, u suradnji s Muzejom grada Šibenika

10:00 Izložba lutaka i scenografije iz lutkarske predstave *Sunce djever i Neva Nevičica* Lutkarskog studija Faust povodom 100. obljetnice prvog izdanja *Priča iz davnine* Ivane Brlić Mažuranić

10:10 Predstavljanje drugog izdanja slikovnice *Faust, homo volans* autorice Zdenke Bilušić

12:00 Kviz za učenike sedmog i osmog razreda osnovnih škola Šibenik je to!

18:00 Nastup dječjeg zbora Cvrčak

Dječja etnoigraonica Balarin

Nastup djece iz Dječjeg vrtića Šibenski tići

Proglašenje najčitatelja Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ u 2015. godini (u kategorijama predškolaca i osnovnoškolaca)

19:00 Lutkarska predstava *Suđenje Mirni i Dobri*

19:30 Projekcije kratkih animiranih i dokumentarnih filmova o Šibeniku učenika filmske radionice OŠ Jurja Šižgorića

20:30 Druženje s piscem Zoranom Pongrašićem (razgovor je vodio šibenski pisac Aljoša Vuković)

21:30 Proglašenje najčitatelja Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ u 2015. godini (u kategoriji odraslih)

21:35 Proglašenje pobjednika nagradnog natječaja za najbolju neobjavljenu kratku priču KuŠIn (program je vodila novinarka Živana Podrug)

22:30 Nastup glazbenog dua *Antiqua*

U Knjižnici su bile postavljene izložbe:

Izložba ilustracija Zdenke Bilušić za slikovnicu *Faust, homo volans*

Izložba Šibenik učenika OŠ Jurja Šižgorića

Izložba tradicionalnog nakita šibenskih zlatara Bataljakua, Čiviljaka i Domdjonija

Izložba knjiga iz niza *Bašćina* Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik

Izložba *Cervantes i Shakespeare* povodom 400. obljetnice njihove smrti

Noć knjige 2017.

10:00 Predstavljanje taktilnih slikovnica *Zagonetke* Aljoše Vukovića koje su, u suradnji s Knjižnicom, izradili polaznici Dječjeg vrtića Smilje i učenici Osnovne škole Jurja Šižgorića (mentor: Helena Šarić)

10:30 Otvorenje izložbe dječjih likovnih radova na temu inicijala izrađenih u radionicama Odjela za vizualnu kulturu Knjižnice (mentor: Zdenka Bilušić)

10:45 Edukativna radionica *3R (Reduce, Reuse, Recycle)* upotrebe papira, u suradnji s Javnom ustanovom „Nacionalni park Krka“

12:00 *Koliko poznajem Grega?* – kviz za djecu osmišljen prema knjizi *Gregov dnevnik* Jeffa Kinneyja

12:30 *Pronadi knjigu* – natjecateljska igra snalaženja među policama i traženja zadanih naslova

18:00 Otvorenje manifestacije Noć knjige 2017.

Proglašenje najčitatelja Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik u 2016. godini

18:15 Igrokazi šibenskih dječjih vrtića

DV Smilje: *Carevo novo ruho* (odgojiteljice: Mila Kovač i Željana Ljubić)

DV Šibenska maslina: *Macu papučarica i Poruka u boci* (odgojiteljice: Ivana Vukšić i Dijana Paškov)

19:00 Izložba fotografija na zadane filozofske pojmove — interpretacije i predstava *Filozof kaže*: „Ženom se ne rađa, ženom se postaje“ učenika Gimnazije Antuna Vrančića (mentor: dr. sc. Nives Triva)

19:30 Nastup zbora *Gimnazijalke* Gimnazije Antuna Vrančića (mentor: Lorana Antunac)

20:00 Druženje sa spisateljicom Ankicom Tomić (razgovor je vodila novinarka Živana Podrug)

21:00 Predstavljanje knjige Ivice Poljička *Povjesna jezgra Šibenika: između propadanja i revitalizacije*, objavljene 2016. u nakladi Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik, Muzeja grada Šibenika i Veleučilišta u Šibeniku. Knjigu su predstavili prof. dr. sc. Anka Mišetić, sociolog, mr. sc. Gustav Červar, arhitekt, i autor, dr. sc. Ivica Poljičak, sociolog

22:00 Proglašenje pobjednika KuŠIna, nagradnog natječaja za najbolju neobjavljenu kratku priču na temu Šibenika (program je vodila Živana Podrug)

22:30 Koncert šibenske rock-grupe *Trapula*

Noć knjige 2018.

10:00 Pričaonica i kreativna radionica na temu slikovnice Williama Joycea *Fantastične leteće knjige g. Morissa Lesmorea* (voditeljica: Karmen Bezbradica)

17:30 Igrokazi *Srce i Kako je cvijet upoznao svijet* Nastupaju djeca iz Dječjeg vrtića Žižula (odgojiteljica: Mirjana Mikulandra)

17:45 Nastup djece članova Kulturne udruge Kolajnica (mentor: Edita Malenica)

18:00 Otvorenje manifestacije Noć knjige 2018.

Proglašenje najčitatelja Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik u 2017. godini

18:15 Proglašenje pobjednika likovnog i literarnog natječaja na temu „Budućnost knjige“ i otvorenje prigodne izložbe

19:00 *Knjige na rubu živčanog sloma*

Performans polaznika radionice kreativnog pisanja *Nema labavo* (Neno Bačelić, Dolores Bujas, Ivana Bulat, Marina Čalić Polegubić, Svjetlana Dalić, Ivica Kljajić, Nikica Kljajić, Marin Mijalić, Milena Mujezin, Barbara Živković)

20:00 Druženje sa spisateljicom Marinom Vujčić (razgovor je vodila novinarica Živana Podrug)

21:00 Proglašenje pobjednika KuŠIna, nagradnog natječaja za najbolju neobjavljenu kratku priču na temu Šibenika (program je vodila Živana Podrug)

22:00 Koncert sastava *Mate Skračić Adaptive Trio*

Noć knjige 2019.

10:00 – 12:00 Igraonica za predškolce *Bajka drukčije* (voditeljice: Zdenka Bišlušić i Marina Šimić)

18:00 Otvorenje manifestacije Noć knjige 2019.

Proglašenje najčitatelja Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik u 2018. godini

18:00 Kviz znanja o domaćem i svjetskom stripu

Kviz su pripremili novinar Saša Čobanov i Darko Bačić, potpredsjednik Kviz udruge Šibenik koji ga je i vodio

18:15 Izložba likovne radionice Odjela za vizualnu kulturu *Moj strip junak*

18:15 – 20:15 *Koji si ti lik?*

Kostimirani su animatori djeci oslikavali lica tehnikama *face paint art* i *glitter tattoo*

18:15 – 19:00 (čitaonica) Bojaonica strip-junaka za djecu do deset godina

18:30 – 18:45 DV Građa: lutkarski igrokaz Dječjeg vrtića Smilje, područnog odjela Građa, lutkarska predstava *Medo Srećko* (mentor: odgojiteljice Mila Kovac i Željana Ljubić i Loreta Prgin, pedagoginja)

18:45 Nastup djece članova Kulturne udruge Kolajnica (mentor: Edita Malenica)

19:00 *Sedam smrtnih grijeha*

Izložba plakata učenika Gimnazije Antuna Vrančića Šibenik na zadalu temu (mentor: dr. sc. Nives Triva)

19:00 – 21:00 Razmjena stripova

19:30 Otvorene izložbe strip-crteža Marka Svrake

20:00 Druženje s Josom Gracnom, speleologom, umjetnikom i kolumnistom, članom Gorske službe spašavanja (razgovor je vodio Nikica Šupe)

21:00 Proglašenje pobjednika KuŠIna, nagradnog natječaja za najbolju neobjavljenu kratku priču na temu Krešimirova grada (program je vodila novinarka Živana Podrug)

22:00 – 23:30 Koncert šibenske grupe *Goodies*

Noć knjige 2020.

10:00 Likovni natječaj za djecu do osam godina „Moja najdraža priča, moj najdraži lik“ Proglašenje pobjednika

10:30 Likovni natječaj za učenike od 5. do 8. razreda „Knjiga koja me promjenila“ Proglašenje pobjednika

11:30 Likovna radionica *Uzmi stari papira list, tuš, boje i kist!*

Virtualnu radionicu rekomponiranja plohe održala je Zdenka Bilušić.

18:00 Virtualno otvorenje virtualne Noći knjige

18:10 Proglašenje najčitatelja Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ Šibenik u 2019. godini

19:00 Priča za laku noć: *Lopta*

Priču o uzbudljivom putovanju mačka Žuće i njegovu prijateljstvu s dječakom Antonom djeci je ispričala autorica teksta i ilustracija Zdenka Bilušić.

19:30 Virtualna izložba *Knjige koje su mijenjale svijet*

Izložba knjiga iz fonda Knjižnice koje su utjecale na promjene u društvu i svijetu oko nas

19:45 Virtualna izložba *Ulična poetika Branimira Štulića*

Izložba radova članova Filozofske grupe Gimnazije Antuna Vrančića Šibenik (mentor: dr.sc. Nives Triva)

20:00 – 21:00 live Druženje s novinarom Markom Podrugom (razgovor je vodio novinar Nikola Urugalo)

21:00 KuŠIn, natječaj za najbolju kratku priču na temu Šibenika

Proglašenje pobjednika nagradnog natječaja za najbolju neobjavljenu kratku priču na temu Krešimirova grada

22:00 – 23:00 *live stream Mr. D*

Virtualno druženje uz biranu elektroničku glazbu

Prilog 2

Popis preporuka za čitanje u rubrici „Ova je knjiga pronašla mene,
a koja je pronašla vas?“ ili „Ove su note i ovi versi pronašli mene,
a koji su pronašli vas?“ s datumima objave
na *Facebook* stranici Knjižnice

1. Karmen Krnčević. Kjung-Sook Shin: *Molim te, pazi na mamu* (30. 3. 2020.)
2. mr. sc. Željko Krnčević. Ivo Babić: *Iz dalmatinskog srednjovjekovlja* (2. 4. 2020.)
3. Živana Podrug. Dianne Hales: *Mona Lisa* (6. 4. 2020.)
4. Vilijam Lakić. Gabriel García Márquez: *Lišće na vjetru* (9. 4. 2020.)
5. dr. sc. Ivica Poljičak. Albert Manguel: *Dok pakiram svoju biblioteku* (16. 4. 2020.)
6. Snježana Klarić. Michelle Obama: *Moja priča* (20. 4. 2020.)
7. Pero Mioč. Lektire za osnovnu i srednju školu, klasici, opus Ive Brešana (27. 4. 2020.)
8. Branko Viljac. Rock, soul, rhythm & blues, jazz rock glazba; album *Child is Father to the Man* grupe Blood, Sweat & Tears i prvi album grupe Chicago *Transit Authority* (30. 4. 2020.)
9. Ana Šimić. Frederik Backman: *Britt-Marie je bila ovdje* (4. 5. 2020.)
10. Vojmir Roša. Glazbeni opus grupe The Beatles (7. 5. 2020.)
11. Hamida Šarić. William Landay: *Braneći Jacoba*, Maryanne Wolf: Čitatelju, vrati se kući (10. 5. 2020.)
12. Pavao Roca. Antun Vrančić: *Historijski fragmenti* (14. 5. 2020.)
13. Ana Bilić. Ivica Puljak: *Ja sam zvijezda* (18. 5. 2020.)
14. Marija Dukić. Tana French: *U šumi* (21. 5. 2020.)
15. Nikica Šupe. Brian Jay Jones: *George Lucas : jedan život* (28. 5. 2020.)
16. Olja Runjić. Laszlo Krasznahorkai: *Melankolija otpora*, Georgi Gospodinov: *Fizika tuge*, Almin Kaplan: *Meho* (4. 6. 2020.)
17. Marijana Perinić. Tomica Šćavina: *Soba na dnu mora* (11. 6. 2020.)
18. Orijana Koloper. Elif Shafak: Četrdeset pravila ljubavi (18. 6. 2020.)

Prilog 3

Popis autora, gostiju Noći knjige u Gradskoj knjižnici
„Juraj Šižgorić“ Šibenik po godinama

2012. Neva Baranović, Ana Bilić Udovičić, Darko Gulin, Olga Jurleka, Duška Krnić, Ivan A. Petras, Branka Rupić i Marija Slavica – večer sa šibenskim piscima
2013. Ana Bilić Udovičić, Mladen Bjažić, Jagoda Sablić i Aljoša Vuković – susret djece sa šibenskim piscima za djecu i mlade; Ivo Brešan, razgovor je vodio književnik, prevoditelj i redatelj Pero Mioč
2014. Antonio Barišić, razgovor je vodila novinarka Živana Podrug
2015. Dubravko Jelačić Bužimski, razgovor je vodio književnik, prevoditelj i redatelj Pero Mioč
2016. Zoran Pongrašić, razgovor je vodio književnik Aljoša Vuković
2017. Ankica Tomić, razgovor je vodila novinarka Živana Podrug
2018. Marina Vujčić, razgovor je vodila novinarka Živana Podrug
2019. Joso Gracin, razgovor je vodio Nikica Šupe
2020. Marko Podrug, razgovor je vodio novinar Nikola Urkalo